

УДК 65.014: 656.13.658

DOI: 10.31673/2415-8089.2021.048487

Маковецька І.М., к.е.н.,
Виноградня Д.С., бакалавр
Державний університет телекомунікацій

РАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У статті досліджено раціональну організацію управлінської праці в сучасних умовах. Проаналізовано значимість праці працівників на підприємстві в управлінській діяльності. Описано заходи по організації управлінської праці, які мають важливе значення для керівника підприємства. Наведено розподіл робочого часу топ-менеджера у відсотковому співвідношенні, що дозволяє забезпечити раціональну взаємодію структурних підрозділів і окремих виконавців в процесі управління підприємством.

Ключові слова: організація, управлінська праця, працівники, управлінська діяльність, підприємство

Постановка проблеми. Підвищення ефективності управлінської праці є однією з найбільш актуальних задач, вирішення якої забезпечує стійке положення підприємства на ринку й динамічний його розвиток. Раціональна організація управлінської праці на підприємстві проявляється через забезпеченість процесів управління з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та якісного складу працівників. Для перспективних підприємств ефективність їхньої діяльності визначається рівнем відповідності співробітників робочим місцям, оскільки ця умова є визначальною в досягненні цілей розвитку як керівників так і самого підприємства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема управлінської праці та її особливості висвітлюються в працях таких вчених, як Б. Андрушкова, Л. Балабанової, М. Виноградського, І. Герчикової, Й. Завадського, Г. Осовської, Ф. Хміля, А. Шегди, інших вітчизняних і зарубіжних науковців. Ще багато праць присвячено розкриттю питання управлінської праці такими вітчизняними вченими, як: О. Гудзь, О. Гусева, О. Виноградова, В. Колосок, Л. Лазоренко та ін. Проте, питання щодо обґрунтування важливості раціональної організації управлінської праці на підприємстві залишається нагальним і сьогодні, а питання щодо дослідження праці та її особливостей в ринкових умовах є актуальними завжди.

Метою статті є визначення характеристики і методологічних основ організації управлінської праці та оцінки її ефективності та розкриття заходів по організації управлінської праці на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні ринок праці диктує нові правила та надає нові можливості як для відкриття власної справи, так і для ведення бізнесу в країні, де управлінська праця є не тільки специфічним видом діяльності, який виділився в результаті поділу, спеціалізації та кооперації виробничої праці, а й і тим самим предметом праці на підприємстві, де працівники виконують поставлені перед ними завдання. Управлінська праця безпосередньо не створює певних споживчих вартостей, а здійснює регульований вплив на процес виробництва і цим забезпечує необхідні умови для його розвитку.

Управлінська праця – переважно розумова праця. Вона є видом суспільної праці, основним завданням якого є забезпечення цілеспрямованої, скоординованої діяльності як окремих учасників спільного трудового процесу, так і трудових колективів в цілому. Управлінська праця, хоча безпосередньо і не виступає творцем матеріальних благ, є невід’ємною частиною праці сукупного працівника [1].

Продуктом діяльності управлінської праці є рішення. Ефективність цієї праці може визначатися виробничими результатами. Управлінська праця здійснюється в широкому діапазоні умов, не має прямих вимірників, і це ускладнює оцінку її ефективності. При оцінці її якості не можна випускати з виду ту обставину, що результати цієї праці у великій мірі опосередковуються її колективною діяльністю.

Організації управлінської праці на підприємстві є важливою, так як менеджерів усіх рівнів управління виконують ряд початкових задач, а управлінська праця забезпечує успішне функціонування, динамічний розвиток і стійке становище підприємства на ринку праці. Завдяки такому розкладу обов'язків працівників на підприємстві відбувається економія часу для надання послуг чи виготовлення необхідного продукту, раціональне використання засобів і предметів праці, що підвищують продуктивність праці працівників та збільшують рентабельність підприємства.

Резерви часу менеджера є обмеженими, тому виникає питання про його раціональне використання й економію, адже від цього залежить успіх кожного працівника. Для вирішення такого завдання треба знати, на що витрачається час, на що його треба витратити і як це робити раціональніше [2]. Для того щоб кожен працівник ефективно працював необхідно втілювати ряд заходів по організації управлінської праці на підприємстві (рис. 1).

Рис. 1. Заходи по організації управлінської праці на підприємстві

Вивчення питань організації управлінської праці та визначення шляхів її вдосконалення в умовах ринкової економіки має без сумніву актуальне і важливе значення для будь-якого підприємства.

Розгляд певних аспектів раціональної організації управлінської праці та пошуку шляхів її підвищення в управлінській діяльності має важливе значення для керівника підприємства.

Управлінська діяльність – це вид свідомо здійснюваної людської діяльності, спрямованої на ефективне функціонування здійснюваних робіт (індивідуально чи колективно), досягнення тих чи інших цілей, вирішення відповідних завдань, виконання функцій [5, с. 12].

Для сучасного менеджера інформація є специфічним предметом управлінської праці. У ній поєднуються творчі, логічні і технічні операції, що мають суто організаційний характер. Бо саме так відбувається обмін між працівниками підприємства та досягаються цілі управління через вплив на працівників, на їх трудову діяльність, яка і є результатом управлінської праці, де основною формою такого впливу є управлінське рішення.

Продуктивність праці управлінця великою мірою залежить від раціонального розподілу робочого та вільного часу. Питання ефективного використання робочого часу та його планування стосується керівників будь-якого рівня. Для керівника вищого рівня, наприклад, характерний досить високий темп роботи, високий рівень відповідальності та

великий обсяг зобов'язань, що визначаються характерністю завдань і безперервно змінними зовнішніми умовами [6, с. 456].

Проаналізувавши діяльність керівника високої ланки можна стверджувати, що топ-менеджери багато часу витрачають аналізуючи діяльність як своїх підлеглих так і підприємства в цілому. На рисунку 2 зображено відсотковий рід занять топ-менеджера в його повсякденній роботі.

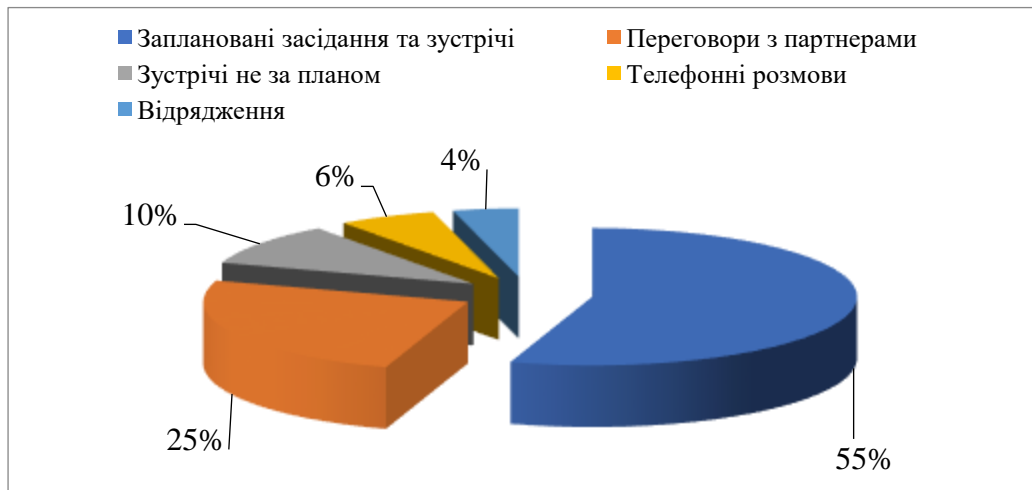

Рис. 2. Розподіл робочого часу топ-менеджера

На підприємстві кожен керівник вищої ланки здійснює управлінські функції, до яких відноситься як збір і аналіз інформації, планування робочого часу, реалізація завдань, контроль за підлеглими, аналіз діяльності. Кожна з цих функцій впливає на раціональну організацію управлінської праці через сукупність різних управлінських процедур, що забезпечується відповідним інструментарієм на підприємстві.

Технологія управління відображає зміст управління, процеси руху та оброблення інформації, визначає склад і порядок виконання управлінських робіт, в ході яких інформація перетворюється і створює підстави для впливу на керований об'єкт з метою його переведення до бажаного стану, дозволяє забезпечити раціональну взаємодію структурних підрозділів і окремих виконавців в процесі управління [3]. На підприємстві організації управлінського процесу проявляється через макрооточення, а також безпосереднє оточення і внутрішнє середовища. Вивчення управлінської компоненти макрооточення спрямоване на те, щоб усвідомити вплив на бізнес таких соціальних явищ і процесів: відношення працівників до роботи і якості життя, колективні кадрові цінності, демографічна структура апарату управління, рівень освіти, мобільність управлінського персоналу і т.д. [4].

Висновки. Раціональна організація управлінської праці відіграє важливу роль на підприємстві, тому що більша частина колосального успіху і підвищення продуктивності праці на підприємства залежить від того, як буде організований цей процес. Сфера впливу управління значно більша за сферу виконання даної праці. Ефективний менеджмент потребує високого творчого натхнення, тобто можна стверджувати, що сама організація управління, перш за все, це розумова і психологічна робота всіх працівників.

Отже, специфічними особливостями управлінської праці є те, що вона є розумовою працею, участь у створенні матеріальних благ управлінського персоналу здійснюється опосередковано, тобто через працю інших, одним з основних засобів праці виступає інтелект людини, результатами праці є рішення, що приймаються працівниками апарату управління.

Список використаної літератури

1. Балабанова Л. В. Організація праці менеджера. Навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 304 с.

2. Гірняк О. М, Лазановський П. П. Керування часом персоналу в операційному менеджменті. *Наукові записки*. 2016. № 2 (53). С. 251-258.
3. Козаченко В. Г. Технологізація управлінської діяльності: зміст та призначення. *Економіка і регіон*. 2016. № 3 (58). С. 37-40.
4. Опанасюк Ю. А. Удосконалення системи оцінки персоналу на підприємстві. *Вісник Сумського державного університету*. Серія: Економіка. 2012. №1. С. 134-140.
5. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 360 с.
6. Чернушкіна О. О., Козак А. М. Особливості управлінської праці в сучасних умовах. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №11. С. 454-458.

REFERENCES

1. Balabanova L. V. (2004). Orhanizatsiya pratsi menedzhera [Organization of labor manager]. Kyiv: VD «Profesional».
2. Chernushkina O. O., Kozak A. M. (2016). Osoblyvosti upravlins'koyi pratsi v suchasnykh umovakh [Features of managerial work in modern conditions]. *Global and national economic problems*, (11), 454-458.
3. Hirniak O. M, Lazanovskyi P. P. (2016). Keruvannia chasom personalu v operatsiinomu menedzhmenti [Personnel time management in operations management]. *Naukovi zapysky*, (2(53)), 251-258.
4. Kozachenko V. H. (2016). Tekhnolohizatsiya upravlins'koyi diyal'nosti: zmist ta pryznachennya [Technology management: content and purpose]. *Ekonomika i rehion*, (3 (58)), 37-40.
5. Opanasiuk Yu. A. (2012). Udoskonalennya systemy otsinkypersonalu na pidpryyemstvi [Improving the asses sment of personnel in the enterprise]. *Visnyk Sums'koho derzhavnoho universytetu*. Seriiia Ekonomika, (1), 134-140.
6. Skibits'ka L. I. (2010). Orhanizatsiya pratsi menedzhera [Organization of labor manager]. Kyiv: Tsentr uchbovoyi literatury.

МАКОВЕЦКАЯ ИРИНА НИКОЛАЕВНА, ВИНОГРАДНАЯ ДАРЬЯ СЕРГЕЕВНА. РАЦИОНАЛЬНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО ТРУДА НА ПРЕДПРИЯТИИ. В статье исследована рациональная организация управленческого труда в современных условиях. Проанализирована значимость труда работников на предприятии в управленческой деятельности. Описаны мероприятия по организации управленческого труда, имеющие важное значение для руководителя предприятия. Приведено распределение рабочего времени топ-менеджера в соотношении, позволяющем обеспечить рациональное взаимодействие структурных подразделений и отдельных исполнителей в процессе управления предприятием.

Ключевые слова: организация, управленческий труд, работники, управленческая деятельность, предприятие

MAKOVETSKAYA IRINA, VYNOHRADNYA DAR'YA. RATIONAL ORGANIZATION OF MANAGEMENT WORK AT THE ENTERPRISE. The article examines the rational organization of managerial work in modern conditions. The significance of the work of employees at the enterprise in management activities is analyzed. Describes measures for the organization of managerial work, which are important for the head of the enterprise. The distribution of working time of the top manager in percentage is given, which allows to ensure the rational interaction of structural units and individual executors in the process of enterprise management.

Key words: organization, managerial work, employees, managerial activity, enterprise